

KITÜNTETÉSEK

A 2012. évi Rátz Tanár Úr Életműdíj

A Magyar Tudományos Akadémián 2012 novemberében immár tizenkettedik alkalommal adták át a Rátz Tanár Úr Életműdíjakat. Az Ericsson, a Graphisoft és a Richter Gedeon Nyrt. által létrehozott Alapítvány a Magyar Természettudományos Oktatásért 2001 óta ítéli oda a Rátz Tanár Úr Életműdíjakat. Ez a díj mára a hazai természettudományos oktatás és egyben a közoktatás egyik legrangosabb elismerése lett.

A személyenként 1,2 millió forintos Rátz Tanár Úr Életműdíjat évente két-két matematika-, fizika-, kémia- és 2005 óta két biológiaszakos tanárnak ítéli oda, akik kimagasló szerepet töltenek be tárgyuk népszerűsítésében és a fiatal tehetségek gondozásában. A három vállalat ezzel a díjjal járul hozzá a magyarországi természettudományos oktatásban végzett tanári munka rangjának, erkölcsi és anyagi megbecsülésének növeléséhez.

„Hogy ne csak a világhírű tudósok, hanem tanáraik nevét is ismerjük...” – így szól a Rátz Tanár Úr Életműdíj mottója. Amikor világhírű, magyar származású tudósainkkal büszkélkedünk, kevés szó esik tanáraikról. *Rátz László* tanár úr a legendás Fasori Gimnázium tanára volt és többek között *Neumann Jánost* és *Wigner Jenőt* is tanította. Az alapítvány az ő nevét választotta, hogy adózzon nagy múltú és kiváló oktatási kultúránk előtt és méltányolja azon pedagógusainkat, akik ma is áldozatos szakmai munkájukkal és kiemelkedő eredménnyel képezik a jövő tehetségeit.

2012-ben *Kovács László* és *Ósz György* vehették át a fizikatanárokat jutalmazó életműdíjat.

Kovács László 1965-ben az ELTE-n szerzett matematika-fizika szakos középiskolai tanári oklevelet. 1965-től 1983-ig a nagykanizsai Landler, ma Batthyány Lajos Gimnáziumban tanított, majd főiskolai oktató volt 1983-tól nyugdíjazásáig (2007). Rendszeresen szervezett me-

A két frissen kitüntetett: Kovács László és Ósz György.

gyei és országos tanártovábbképzéseket. Fontos munkája a nagykanizsai Zemplén-versenyek létrehozása, szervezése. Publikációs jegyzéke több mint 300 tételt tartalmaz. Kiváló előadó; hallgatóságát magával ragadja főiskolai, tudományos és népszerűsítő előadásain éppen úgy, mint egykor a gimnáziumi fizikaórákon. Napjainkban nyugdíjasként is aktív: ismeretterjesztő, publikáló, szervező munkája jelentős.

Ósz György 1967-ben végezte el a Tanárképző Főiskolát Egerben, matematika-, fizika-, műszaki ismeretek és gyakorlatok szakon. A diploma megszerzésétől nyugdíjazásáig az Ácsi Jókai Mór Általános Iskolában tanított. Munkássága messze túlmutatott iskoláján; megyei szakfelügyelőként, szaktanácsadóként országosan is meghatározó személyisége volt a fizika oktatásának. 1974-ben alapítója volt a Komárom-Esztergom Megyei Ifjú Fizikus Tehetséggondozó Lapnak. Nevéhez kötődik az Országos Öveges József Fizikaverseny létrejötte. Több feladatgyűjtemény és szakmai kiadvány társszerzője, -szerkesztője, emellett helytörténeti kutatásokat is végez.

Kutató tanárok akadémiai elismerése

Oktató-nevelő munkája mellett jelentős tudományos tevékenységet folytató tizenhárom középiskolai tanár ünnepélyes keretek között vehette át 2012-ben is a Pedagógus Kutatói Pályadíjat. A kitüntetett pedagógusokat *Németh Tamás*, az MTA főtitkára és *Csépe Valéria* főtitkár-helyettes köszöntötte az Akadémián.

2012-ben tizenhatodik alkalommal részesültek Pedagógus Kutatói Pályadíjban az iskolai munkájuk mellett tudományos kutatást folytató, legalább öt éve oktató középiskolai tanárok. A budapesti és vidéki

iskolákból érkezett díjazottak három területen – matematika és természettudományok, az élettudományok, valamint a humán és társadalomtudományok terén – végzett kutatásaikkal érdemelték ki az elismerést.

A matematika és a természettudományok területén négyen vehették át a díjat. A Pécsi Művészeti Gimnázium és Szakközépiskolában oktató *Fükkéné Walter Mária Természet-történetek. A narratívák szerepe a természettudományos megismerés folyamataiban* cí-

mű munkájáért, *Hraskó András*, a Budapesti Fazekas Mihály Általános Iskola és Gimnázium tanára *Amikor az euklideszi és a Minkowski-geometria egymásról beszélt* című pályaművéért részesült az elismerésben. *Jarosievitz Beáta*, a SEK Budapesti Oktatási Alapítvány tanára középiskolai diák-kutatócsoportokkal sikeres hazai és nemzetközi fizikai projekteket valósított meg, *Veres Gábor*, a Közgazdasági Politechnikum, Gimnázium és Szakközépiskola pedagógusa az integrált természettudományos tantárgy hatékony tanulási környezetét ismertette írt díjnyertes tanulmányt.

Az élettudományok területéről *Krausz Krisztina*, a Garay János Gimnázium tanára vehette át a díjat.

A humán és társadalomtudományok területén nyolc pedagógus részesült az elismerésben.

Jarosievitz Beáta fizikatanár Németh Tamástól veszi át a díjat.

HIBAIGAZÍTÁS

Folyóiratunk 2012. decemberi számának 428. oldalán található fénykép aláírásában tévesen *Tófalusi Péter* szerepel.

A kép alatti szöveg helyesen: *Pál Zoltán*, a Gödrei Általános Iskola fizikatanára rakétakilövés közben. A tévesztésért elnézést kérünk.

ANALEMMA FÉNYKÉPEN

A Nap éves járását mutató analemmagörbét egy fényképen megörökíteni eddig tíz asztrofotósnak sikerült. Az egy éven át tartó fotografálást plusz képfeldolgozást

is igénylő képet hazánkban elsőként *Ladányi Tamás* (www.astrophoto.hu) készített. A fotó 2010. december 31-én a Nap Csillagászati Képe volt a NASA honlapján.

